

УДК: 796.322; 796.022

Кокарева С.М.¹, Кокарев Б.В.²

¹ старш. викл. ЗНТУ

² канд.наук. з фіз.вих., доц. ЗНУ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІДБОРУ ДЛЯ ЗАНЯТЬ СПОРТИВНОЮ ГІМНАСТИКОЮ ДІТЕЙ 4–6 РОКІВ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ

З метою вивчення мотивації дітей та їхніх батьків до занять спортивною гімнастикою на початковому етапі підготовки, у Запорізькому національному університеті було проведено соціологічне дослідження у вигляді опитування батьків, які привели своїх дітей на заняття до секцій спортивної гімнастики з метою визначення їх мотивів. Було опитано 65 батьків, з них 42 мами і 23 тата, середній вік опитуваних склав 31 рік, вік їхніх дітей—від 4 до 6 років. У результаті з'ясувалося, що велика частина батьків (77,5%) привели дітей для поліпшення здоров'я та загальної фізичної підготовленості, 2,5 %—для підвищення дисциплінованості дітей, і решта батьків (близько 20%), що примітно, привели дітей для здобуття високих спортивних результатів з надією на майбутню спортивну кар'єру дітей. Зрозуміло, з такими запитами батьків зростає відповідальність тренерів за спортивне майбутнє дітей.

Безумовно, за таких підстав, на перший план виходять питання, пов'язані з відбором дітей та їх рекомендацією для подальших занять на більш пізніх етапах спортивного вдосконалення.

Також можливо, що діти, які не мають схильності до одного зі спортивних видів, наприклад художньої гімнастики, можуть бути успішними в інших видах спорту (спортивній аеробіці, чіарлдіingu тощо), про що необхідно надати рекомендації батькам. Таким чином, групи дітей, що займаються складно-координаційними видами спорту гімнастичної спрямованості, виконують роль сита, через яке «відсіваються» обдаровані діти, які мають очевидні схильності до занять тим чи іншим видом спорту вже у групах попередньої базової підготовки.

Хочеться відзначити на даному етапі підготовки дітей важливі завдання, на нашу думку загальні для всіх вивчених видів спорту: зміцнення всіх функцій і систем організму, загартовування; формування правильної постави, склепіння стопи; розвиток основних фізичних здібностей; навчання техніці деяких елементів спортивної гімнастики; навчання елементів хореографії, виховання почуття такту, темпу, ритму; виховання морально-вольових якостей, дисциплінованості, цілеспрямованості та ін. Однак, найвищі вимоги, що пред'являються сьогодні до спортсменів високого класу в будь-якій з названих спортивних дисциплін, вже сьогодні необхідно реалізовувати, починаючи з перших ступенів багаторічної підготовки. Так для спортивної гімнастики необхідно формувати характерний їй стиль рухів, а саме: носки відтягнуті, коліна випрямлені, напружені кисті, правильна постава і т. д. Для художньої гімнастики, спортивної аеробіки, чіарлдіingu пріоритетними будуть музикальність, почуття ритму, рухова культура, вміння виконувати вправи красиво і виразно. Крім того, вже на цьому етапі слід використовувати доступні засоби для вдосконалення функцій вестибулярного апарату, формування навичок синхронного взаємодії з партнерами (вправи на батуті, трампліні, загально-розвивальні вправи в парах, трійках, групах та ін). Важливо пам'ятати, що провідна діяльність на даному етапі—ігрова. Тому більшість вправ повинно проводитися у вигляді ігор або ігрових завдань.

Разом з тим не менш важливим є бажання дітей займатися спортом, зокрема спортивною гімнастикою, вважаємо, що у перспективі розвитку спортивної кар'єри важливе значення має інтерес з боку дитини.

Нами було проведено бесіду з 52 дітьми у віці 4-6 років з метою виявлення в них інтересу до занять спортивною гімнастикою. В силу їх віку нами було задано всього 6 питань. На питання «Хто привів тебе займатися гімнастикою» близько 78% дітей відповіли—мама і понад.

22%—тато. Цікаво, що якщо раніше, ще рік—два тому, тренерам зі спортивної гімнастики доводилося ходити в дитячі садки, запрошувати дітей на свої заняття, то тепер батьки вже в серпні-вересні забезпечують набір. На питання

«Подобаються тобі заняття спортивною гімнастикою?» всі 52 дитини відповіли позитивно, проте на питання «Якби була можливість залишитися вдома, ти б пішов на тренування?» 39 дітей відповіли так, а 12 дітей відповіли, що залишилися б вдома. На запитання «Чи вистачає у тебе сил на заняття спортивною гімнастикою?» відповіді розподілилися наступним чином: «Так»–66% дітей, «Ні»–15% дітей і «Не завжди»–29%. Такі дані можуть говорити про те, що діти приходять на тренування у вечірній час після дитячого садку або початкової школи і, можливо, стомлені як фізично, так і психічно. На питання «Хочеться тобі надалі займатися гімнастикою» понад 70% дітей відповіли позитивно, інші 30% відповіли «не знаю», і жодна дитина не відповіла негативно. Це побічно відображає той факт, що заняття дітям подобаються. І на останнє запитання «З якою метою ти ходиш на заняття?» 72,5% дітей відповіли що «Хочуть стати сильнішими і навчитися новому» і всього 12% відповіли що «Хочуть пограти». Ця відповідь була нами очікувана, тому що дошкільний вік відрізняється, на сам перед, тим, що провідною діяльністю є ігрова, і безумовно, тренер повинен це враховувати і проводити свої заняття з урахуванням даної специфіки. Решта опитуваних дітей дала інші відповіді.

Узагальнюючи результати опитувань зазначимо, що рівень інтересу до занять високий, не тільки на підставі отриманих нами відповідей, але і виходячи з того, що протягом 4-х місяців чисельний склад дітей у групах не змінився, ніхто з дітей не пішов. В особистій розмові тренери зазначили, що нікого насильно проти волі батьки не приводять, а якщо дитина плаче перед тренуванням, батьків просять прийти іншим разом, щоб не формувати негативну мотивацію. Діти приходять на заняття бадьорі, натхнені, з гарним настроєм. Адже практика підготовки спортсменів свідчить про те, що вершин у спорті можуть досягти не тільки ті спортсмени, які володіють комплексом вроджених і набутих здібностей, а також і ті, які мають велике бажання і прагнення до занять.